

Een van de
kostbaarheden uit de
tentoonstelling

Een Gouden Herfst

Na Olympisch goud in Rio kunt u van een Gouden Herfst gaan genieten van een expositie over het oudste goud van de wereld en zelf uw gouden medaille ontwerpen, het retrospectief van Gerard Verdijk, de prenten en kaarten verzameling van Simon van Gijn met een lezing in het Hof van Nederland, een excursie naar museum Voorlinden, en een lezing over schildersdorp Rijsoord. Ook kunt in september nog nagenieten van de exposities Glass Fever, Uit Liefde voor de Stad, en Bouke Ylstra.

Bericht van de voorzitter

Met nederigheid heb ik in de Algemene ledenvergadering van u het vertrouwen gekregen om voorzitter te zijn van deze mooie vereniging. Voor veel van u ben ik een onbekende en toch stemde u vóór, voor mij het bewijs dat u veel vertrouwen heeft in het bestuur dat mij heeft voorgedragen.

Het geeft aan hoe men in deze vereniging staat, er is veel enthousiasme en er is vertrouwen naar elkaar. Dat is een mooie basis voor samen iets ondernemen. Zelf ben ik nog niet lang actief in deze vereniging maar ik heb gemerkt dat er bijzonder veel gebeurt. Veel inzet van mensen die er voor zorgen dat het allemaal draait. Van het maandelijks organiseren van een activiteit tot het bijhouden van de ledenadministratie, wat de wekelijks inzet vraagt van een groot aantal leden. Gelukkig hebben we veel leden, wat aangeeft dat dit een vereniging is die heel duidelijk midden in deze stad staat. Net als het museum dat van de Dordtenaren en voor de Dordtenaren is. En de laatste jaren wordt het mede door de ambassadeurs, u dus, steeds meer ook een museum van de rest van Nederland.

- 1 **Bericht van de voorzitter**
  - 2 **Algemene Ledenvergadering**
  - 2 **Bijzondere ontmoetingen**
  - 4 **Verslag excursie Glass Fever**
  - 4 **Hof van Nederland: feesten voor de vrijheid**
  - 5 **Gerard Verdijk, retrospectief**
  - 6 **Oudste Goud van de wereld**
  - 6 **Activiteiten**
    - **Lezing in Het Hof**
    - **Workshop edelsmeden**
  - 7 - **Excursie naar het nieuwe Museum Voorlinden in Wassenaar**
  - 8 - **Internationale kustenaarskolonie Rijsoord**
  - 8 **Nieuws uit de stad**
    - **Beeldenstorm-Woordenstorm**
- VDM agenda**
Activiteiten Dordrechts Museum

In juni stond in het nieuws 'Dordrecht een onontdekte parel' uit onderzoek van de atlas voor gemeenten. Dordrecht staat nu op plek 14, ik zou zeggen op naar de top 10! Dat moet zeker kunnen, we hebben tenslotte een prachtig museum, hét culturele geheugen van de samenleving, daar waar zes eeuwen historie hangt. En we zijn er ondertussen achter dat dit museum geen statische entiteit is, het moet leven en meebewegen met haar tijd. Er moet continue aan gebouwd worden om het ons museum te laten zijn en te laten blijven. Deze vereniging helpt daar bij en bouwt mee aan de historie van morgen en dus van deze stad. Door de Schefferprijs en door de aankopen die ze regelmatig doet. Dat is wat ze al bijna 175 jaar doet en wat we nog lang moeten blijven doen.

Wij zijn namelijk zelf de historie van de toekomst ten minste we kunnen het beïnvloeden door trots te zijn op wat we nu hebben en wat er nu gecreëerd wordt. En we moeten er voor zorgen dat we het bewaren en niet weggooien zodat onze kinderen en kleinkinderen terug kunnen kijken op een rijke historie waardoor ze hun heden beter begrijpen.

Niet alleen voor de toekomst maar nu al kunnen we de kunst gebruiken om elkaar beter te begrijpen. Maar hoe dat moet vraagt om ervaring. Die ervaring is volgens mij ruim aanwezig binnen deze vereniging. Ik kijk met een jaloerse blik naar de generatie boven mij. Ik kom namelijk uit een generatie waarbij andere keuzes zijn gemaakt in het onderwijssysteem. Hierdoor was er beperkt ruimte en aandacht voor onze eigen historie, waar we vandaan komen en wat ons maakt zoals we nu zijn. Met de kennis en ervaring uit uw generatie zouden we toch in staat moeten zijn om meer jongeren te inspireren naar het museum te komen. En met jongeren bedoel ik dan 40 plussers...

Deze vereniging is de mogelijkheid om duidelijk te maken wat de toegevoegde waarde is van een goed museum door gezamenlijk te genieten van kunst en dit te delen met anderen.

Dat is wel heel duidelijk wat ik zie in deze vereniging en ik ben blij daar een bijdrage aan te kunnen leveren.

Jasper Meijer

Terugblik op de Algemene Ledenvergadering

Bericht van de secretaris: Dit jaar vond de Algemene Ledenvergadering plaats op 15 juni in de Zaal van het Dordrechts Museum. De vergadering werd volgens de presentielijst bijgewoond door 61 leden en 20 partners. Evenals vorig jaar namen weer veel leden deel aan de gezamenlijke maaltijd in Art & Dining voorafgaand aan de vergadering.

In haar welkomstwoord gaf de voorzitter deze vergadering als thema mee 'De doorgaande lijn'. Zij memoreerde het legaat van ons overleden lid Roetie Dekker waarvan, overeenkomstig haar wens en in nauw overleg met haar partner en het Dordrechts Museum, drie schilderijen zijn aangekocht. Het jaarverslag van de secretaris en de financiële stukken werden vastgesteld en het bestuur werd voor het gevoerde beleid gedechargeerd. De ALV ging unaniem akkoord met het voorstel de contributie met ingang van 1 januari 2017 te verhogen met € 5,-.

Peter Schoon, directeur van Dordrechts Museum, gaf aan de hand van een terug- en een vooruitblik een toelichting op de stand van zaken bij de Dordtse Musea.

Kitty van Hoorn- van Dam werd bij acclamatie voor een tweede periode benoemd als bestuurslid (aandachtsgebied activiteiten). Twee bestuursleden, Joanneke van Benthem - den Bakker en Geesken Bloemendal - ter Horst, traden af; als nieuw bestuurslid werd benoemd mevrouw Neeltje Mooy (aandachtsgebied public relations) en als nieuwe voorzitter Jasper Meijer, beiden bij acclamatie. Het voorstel van het bestuur, Geesken Bloemendal - ter Horst vanwege haar buitengewone verdiensten jegens de vereniging te benoemen tot erelid, werd zonder tegenstemmen aangenomen.

Ter afsluiting zong Muziekgroep Dichterbij (bestaande uit Marco Louwman, Joke Snijders en Paul Mol, op de vleugel begeleid door Ronald van der Schelde) gedichten bij werken van verschillende schilders, o.a. Karel Appel, Jozef Israëls, Aert Schouman en Ary Scheffer.

E-mailadressen: In de communicatie met de leden neemt het

Bijzondere ontmoetingen

e-mailverkeer een steeds belangrijker plaats in. Vergeet u dus niet om bij wijziging van uw e-mailadres ook uw secretaris (loes@verenigingdordrechtmuseum.nl) te informeren? Daarmee voorkomt u dat u belangrijke informatie mist.

Bericht van de penningmeester: De penningmeester kan u melden, dat de eerste helft van 2016 een positief batig saldo heeft opgeleverd. Zoals al eerder is gememoreerd is VDM medio 2014 begonnen met beleggen van de helft van het kapitaal 'VDM', het 'Schefferfonds' en het 'Legaat'.

De redenen om te gaan beleggen is de historisch lage rente, waardoor we als vereniging de bovenvermelde fondsen niet meer van extra kapitaal kunnen voorzien. Dit kapitaal is nodig om niet in te teren op de huidige reserves en uit de gerealiseerde resultaten het kapitaal te gebruiken voor aankoop kunst, de 'Scheffer', ontwikkeling en onderhoud van de nieuwe website, voor 2017 het 175 jarig bestaan VDM, en andere onvoorziene zaken zoals verdubbeling van de bijdrage aan het Dordrechts Museum op jaarbasis van € 10.000 naar € 20.000.

Als vereniging beleggen we nu in een handelsfonds met de volgende kenmerken:

Beursonafhankelijk – twee strategieën – spreiding over een groot aantal transacties- rendementen afhankelijk grootte inleg 7% of 8% per jaar netto rendement – toezicht AFM- beheersbare risico's en fonds beschikt over grote buffer.

Het bestuur herinnert u er aan dat met de huidige bezuiniging op cultuur (zie onze extra bijdrage van € 10.000 per jaar) elke vorm van donatie of sponsoring zeer welkom is. Het is mogelijk schenkingen te doen welke fiscaal aftrekbaar zijn omdat wij een ANBI – instelling zijn. U kunt ten allen tijde hiervoor contact met ons opnemen en/of kijk op website.

Het Legaat van mevrouw Roetie Dekker is in overleg aangevend voor aankoop van drie mooie kunstwerken te weten: Toon Verhoef 'Verso', Ina van Zijl 'The Remains' en Ina van Zijl 'Darling Buds'.

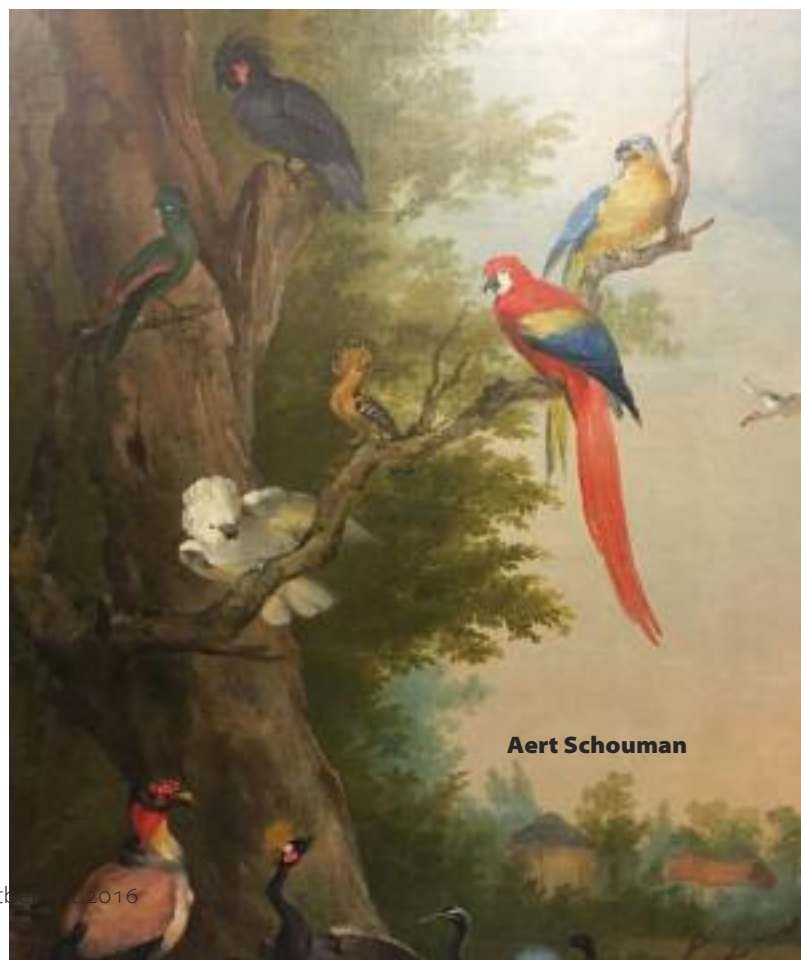
Deze werken waren voor deze gelegenheid tentoongesteld in de Zaal. Gerrit Willems gaf een toelichting op de werken. Vanaf 8 oktober worden de werken in het museum.

Woensdagavond 7 september 20.00 uur krijgt u de kans om nader kennis te maken met de unieke reeks 'behangsels' van Aert Schouman uit 1740, welke recent is teruggevonden in Engels particulier bezit. Een lid van VDM was dermate enthousiast over deze vondst dat zij de intentie heeft uitgesproken om een bijdrage te leveren voor de aankoop van het behangsel!

In voorbereiding van een grote tentoonstelling over Schouman worden de behangsels getoond in het auditorium van het Dordrechts Museum. Dit maakt het mogelijk dat meerdere mensen kunnen deelnemen aan deze Bijzondere Ontmoeting. Samen met Sander Paarlberg, conservator Oude Kunst van het Dordrechts Museum, bekijken we de behangsels.

Aanmelden is niet nodig, u kunt op eigen gelegenheid een drankje nuttigen in Art en Dining, voorafgaande aan, of na afloop van de ontmoeting.

Bijzondere Ontmoetingen worden op korte termijn georganiseerd, betreffen een korte ontmoeting met een kunstwerk in het Dordrechts museum met deskundige toelichting, en zijn gratis voor VDM leden. Er is een aankondiging op de website van VDM, en Facebook. VDM leden die eerder hebben deelgenomen ontvangen een e-mail. Indien u op de mailinglijst wilt staan voor toekomstige *Bijzondere Ontmoetingen* kunt u zich aanmelden bij info@verenigingdordrechtmuseum.nl.

Aert Schouman

Verslag excursie Glass Fever DordtYart

Op vrijdag 8 juli brachten wij met 30 leden van onze Vereniging een bezoek aan DordtYart.

DordtYart, de initiator van de Glass Fever tentoonstelling die als een rode draad door Dordrecht loopt, is het onderkomen van de grotere glasobjecten. De hal leent zich als voormalig onderkomen van scheepswerf De Biesbosch uitstekend hiervoor. De objecten komen mooi tot hun recht in deze grote ruimte.

Wij werden gastvrij ontvangen met koffie met iets lekkers erbij en na het openingswoord van onze voorzitter, Jasper Meijer, werden wij rondgeleid langs de verschillende glasobjecten. Zij zijn op zich al prachtig, maar uitleg over de bedoeling van de kunstenaar en de werkwijze voegt veel toe aan de beleving. Zo wordt het extra genieten. Een wandeling over de landtong brengt ons bij een groot raster: ook hier ontstaat een kunstwerk, dat aan het eind van de tentoonstelling, op 24 september, voltooid zal zijn en dan kunnen we zien hoe het geworden is. De rondleiding eindigt bij de glasoven waar wij de glaskunstenaar aan het werk zagen

Bent u nog niet naar DordtYart geweest? Ga dan alsnog, zie hoe oesterzwammen in natura groeien en hoe ze in glas zijn uitgevoerd. Plantjes in het echt en van glas. Er hangt een Venetiaanse luchter, er is een fantastisch kunstwerk dat beweegt als een vogel in de lucht, het is, verstild en dromerig. Er hangen prachtig gevormde glazen bollen gevuld met water, er staan schitterende schalen gevuld met? Het lijkt gestold water maar is glas. U valt van de ene verrassing in de andere. Samen met een bezoek aan het Dordts Museum, Museum van Gijn en het Patriciërshuis krijgt u zo een aardig beeld van de mogelijkheden met glas.

Een heerlijke lunch aan mooi gedekte tafels bracht ons in de juiste stemming om na te praten over datgene wat wij gezien hadden en om wellicht nieuwe contacten aan te knopen.

Feesten voor de Vrijheid Hof van Nederland

Beelden uit de collectie Simon van Gijn

Geniet vanaf 9 september in Het Hof van Nederland mee met Dordtse feestvierders van vroeger en bekijk nooit eerder getoonde kleurige kostuumtekeningen. Parels uit de collectie die anders in het depot verborgen blijven, worden getoond. De tentoonstelling Feesten voor de vrijheid laat een selectie uit de bijzondere prentenverzameling van Dordtse bankier en verzamelaar Simon van Gijn (1836 – 1922) zien.

Van Gijn beschouwde zijn collectie als een spiegel voor het heden. Door het verleden te kennen, kun je het heden beter begrijpen, vond hij. De talloze typisch Dordtse prenten, affiches, portretten en kaarten die Van Gijn verzamelde, bundelde hij tot Dordracum Illustratum. Deze collectie schonk hij honderd jaar geleden – in 1916 – aan de gemeente Dordrecht.

Simon van Gijn was zijn leven lang een trotse vaderlander. Als kind genoot hij het meest van uitjes naar historische plekken, als student volgde hij extra colleges vaderlandse geschiedenis. Eenmaal volwassen vormde hij een unieke prentenverzameling waarin thema's als vrijheid en onafhankelijkheid zijn interesses reflecteerden.

Bijzonder is de rijkdom en diversiteit van Dordracum Illustratum. Die de stad in beeld brengt, niet alleen in prenten en tekeningen, maar ook in onder andere foto's, affiches, prentbriefkaarten en zelfs een spel. Tot op de dag van vandaag is het één van de belangrijkste onderdelen van de Beeldbank Regionaal Archief Dordrecht. De collectie is geheel gedigitaliseerd en online te raadplegen.

9 september t/m voorjaar 2017

Gerard Verdijk - Retrospectief

Op 30 juli is de retrospectieve tentoonstelling over de kunstenaar Gerard Verdijk (1934-2005) geopend in het Dordrechts Museum. Het museum verzamelt al ruim dertig jaar werk van Verdijk en bezit een grote collectie schilderijen, tekeningen, grafiek en objecten. Deze terugblik op een lange carrière in de kunst is een hommage aan een kunstenaar die in wisselwerking met de kunst van zijn tijd steeds opnieuw zijn eigen weg vond.

Verdijk schilderde abstract. Al is de abstracte kunst meer dan honderd jaar oud, een schilderij zonder herkenbare voorstelling wordt nog altijd met enige argwaan bekeken. Als je niet kunt zien wat het is, valt het niet mee een werk te beoordelen. Wat is de betekenis, wat is de artistieke waarde, wat is de kunde in de kunst? We zijn inmiddels gewend aan de explosieve en uitbundige expressie van de CoBrA-schilders zoals Karel Appel en Corneille. Ook de reliëfs van alledaagse materialen als karton en watten van de Nul-kunstenaars zoals Jan Schoonhoven en Armando worden nu hoog gewaardeerd. Maar aan de tastende hand van Gerard Verdijk, die op zijn gevoel naar een vorm zocht, blijft het voor de meeste kijkers wennen. Juist dat maakt zo'n kennismaking spannend: kunstwerken van een relatief onbekende kunstenaar die je niet meteen kunt plaatsen, en waarvan je niet meteen weet wat je er mee moet. Kijken blijft dan een avontuur.

Verdijk begon eind jaren vijftig met schilderijen en tekeningen die je tot de informele kunst kunt rekenen. Kunst die ontstaat uit de materie van de verf - soms gemengd met gips, zand of textiel - en de spontane manier van schilderen. In de jaren zestig, de tijd van de pop art, drong de stad met al

zijn tekens van reclame en verkeer zijn werk binnen. Hij experimenteerde met druktechnieken, spuitbus en lak, en fel oplichtende kleuren. Er was al vanaf het begin iets wat je een schrift zou kunnen noemen, een kalligrafie van tekens zonder directe betekenis. Daar kwamen in deze periode letters en woorden bij. Daarna verstilde zijn werk meer en meer. Hier en daar bespeur je nog archaische tekens ontleend aan de beeldtaal van primitieve culturen, maar zijn werk werd leger, stiller, persoonlijker, contemplatief bijna. Het gaat hem in zijn late werk om de verbeelding van universele begrippen, om het oproepen van beweging en ruimte, spanning en balans, harmonie en tegenstelling.

De overzichtstentoonstelling toont een selectie van de belangrijkste schilderijen en tekeningen. Daarnaast ook enkele objecten. Bij de tentoonstelling verschijnt een catalogus met essays over leven, belang en ideeën van de kunstenaar.

Het oudste GOUD van de wereld –

Schatten uit Varna

Sinds het ontstaan van de planeet is goud al op aarde aanwezig. In het vijfde millennium vóór Christus ontdekten lokale stammen rond de Bulgaarse stad Varna als eerste in de wereld hoe ze goud en koper konden winnen uit erts. In het Dordrechts Museum is vanaf 28 oktober een bijzondere selectie gouden sieraden en gebruiksvoorwerpen van deze oude cultuur te zien; Het oudste GOUD van de wereld – Schatten uit Varna.

Bij de aanleg van een industrieterrein in de omgeving van Varna werd in de jaren '70 een groot grafveld gevonden. Veel van deze honderden graven bevatten bijgiften, zoals fraai gedecoreerd aardewerk en koperen werktuigen als bijlen en speerpunten. Ook werden afgodsbeeldjes in de vorm van mensen en dieren gevonden, messen van vuursteen en sieraden van schelp en zeldzame mineralen. Maar het meest opzienbarend waren de gouden grafgiften: ze behoren tot de oudst bekende gouden sieraden ter wereld.

'De lokale stammen van de Varna-cultuur kunnen gezien worden als de uitvinders van de koper- en goudbewerking,' vertelt projectleider Deborah Paalman. 'Ze ontdekten dat bepaalde ertsen, wanneer ze verhit worden, ook koper opleveren. Van het koper goten ze bijvoorbeeld werktuigen; het glimmende goud vond zijn toepassing onder meer in sieraden. Dit deden ze al tussen 4000 en 5000 jaar voor Christus, ruim voor de meer bekende Griekse, Romeinse en Egyptische beschavingen.'

Graf 43: In de tentoonstelling in het Dordrechts Museum is ook het beroemde 'Graf 43' te zien, precies zoals het tijdens de opgraving werd aangetroffen. Het is het graf van een man van circa 38 jaar met veel status. Waarschijnlijk was hij de leidende priester van de gemeenschap. Hij kreeg een overdaad aan bijgiften mee: een zware gouden ketting, gouden armbanden, een tiental gouden ringen, een gouden peniskoker, een scepter voorzien van gouden hulzen en ringen. Een unieke, spectaculaire vondst.

28 oktober 2016 t/m 28 april 2017

Workshop edelsmeden

n.a.v. de tentoonstelling
'Het oudste goud van de wereld.
Schatten uit Varna'

Vrijdag 18 november
Educatiezolder museum
Aanvang 14.00 uur
Max. 12 personen
Deelname: € 20,-

Boor uw artistieke vaardigheden aan en maak met ons een sieraad (hanger met bijbehorende ketting) van messing of koper.

Brigitte Buitenhuis, edelsmid uit Dordrecht, zal de workshop begeleiden.

Aan de workshop kunnen maximaal 12 personen deelnemen. Bij meer aanmeldingen kan deze activiteit op een ander tijdstip worden herhaald.

Het sieraad wordt gemaakt op de educatiezolder van het museum. Een lift is aanwezig.

Voorafgaand aan de workshop wordt een kort bezoek gebracht aan de tentoonstelling om inspiratie op te doen.

Bulgaarse archeologen hebben bij de aanleg van een industrieterrein in de omgeving van Varna niet alleen veel graven blootgelegd en onderzocht, maar ook een goudschat opgegraven in een grafheuvel uit de 4de eeuw voor Chris-

VDM Activiteiten in het najaar

tus. Het team vond een houten kist met de schat in de bovenste laag van een grafheuvel in het noordoosten van het land.

In het kistje zaten onder meer verbrande botten en rituele geschenken die waren verpakt in een goud-geweven doek. Onder de voorwerpen bevonden zich een gouden tiara gegraveerd met het hoofd van een leeuw en andere dieren, armbanden, een ring en gouden versierselen voor paarden.

Op vrijdagmiddag 18 november om 14.00 uur biedt de VDM een workshop edelsmeden aan gebaseerd op de tentoonstelling 'Het oudste goud van de wereld'.

U kunt zich voor de workshop aanmelden via de site en uw bijdrage van € 20,- storten op rekening NL 16 INGB 0003395896 t.n.v. Vereniging Dordrechts Museum o.v.v. uw lidnummer en de activiteit.

Lezing in Het Hof

Vrijdag 23 september 2016

Aanvang 15.00 uur

Max. 50 personen

Deelname : € 4,50

Op 23 september verzorgt Marianne Eekhout in Het Hof een lezing, aansluitend bij de tentoonstelling 'Feesten voor de vrijheid, Beelden uit de collectie van Simon van Gijn'.

Zoals bekend was Simon van Gijn een trotse vaderlander, die als het mogelijk was historische plekken bezocht, zich verdiepte in de vaderlandse geschiedenis en een unieke verzameling prenten bijeen bracht, waarin thema's als vrijheid en onafhankelijkheid een belangrijke rol speelden. Deze collectie beschouwde hij als een spiegel voor het heden. Door kennis van het verleden, kun je het heden beter begrijpen, was zijn stellige overtuiging. Talloze Dordtse prenten, affiches, portretten en kaarten verzamelde hij en bundelde deze tot

Dordracum Illustratum. In 1916 schonk hij deze unieke verzameling aan de gemeente.

In het ons bekende Huis Van Gijn zijn misschien wel wat prenten terug te vinden, maar een groot deel bevindt zich in het depot. Op deze tentoonstelling zien we een selectie uit deze bijzondere prentenverzameling. Dordtse feestvierders van weleer in nooit eerder getoonde kleurige kostuumtekeningen. Maar zoals gezegd, het betreft een selectie. Marianne Eekhout toont ons tijdens haar lezing een aantal originele werken en geeft daarbij ook aan waarom bepaalde prenten wel gekozen zijn en welke mooie parels in het depot zijn achtergebleven.

Geniet met ons van onze feestvierende stadgenoten en de lezing in Het Hof. U kunt zich voor deze lezing aanmelden via de site en uw bijdrage van € 4,50 storten op rekening NL 16 INGB 0003395896 t.n.v. Vereniging Dordrechts Museum onder vermelding van uw lidnummer en de activiteit.

Najaarsexcursie naar het gloednieuwe Museum Voorlinden, Wassenaar

Woensdag 26 oktober

Inclusief vervoer, entree, rond-
leiding, 'koffie met' en lunch

Deelname € 59,-

De excursie naar Museum Voorlinden, ach wat zullen we ervan zeggen? Goede wijn behoeft geen krans. De kwaliteit van de Caldic collectie is wijdverbreid. Gedurende meer dan veertig jaar heeft de heer J. van Caldenborgh een prachtige collectie moderne en hedendaagse schilderkunst, videokunst, beeldhouwkunst en fotografie verzameld. En nu heeft hij een geheel nieuw museum laten bouwen, naar een ontwerp van de heer Dirk Jan van Postel, ons welbekend. Als directie heeft hij de heer Wim Pijbes als algemeen directeur weten aan te trekken en hoofdconservator mevrouw Susanne Schwartz als artistiek directeur benoemd.

Wij gaan er een kijkje nemen. Op 26 oktober reizen wij af naar Wassenaar, met een kleiner groepje dan gebruikelijk vanwege de restricties die het museum oplegt aan de grootte van groepen. Aarzel niet te lang en geef u snel op.

Het nieuw gebouwde museum staat op het terrein van Landgoed Voorlinden,

middenin de natuur en is zo ontworpen dat het landschap niet teveel geweld wordt aangedaan en ook het landgoed, een rijksmonument, niet teveel wordt overschaduwd. Het gebouw is rijkelijk voorzien van grote raampartijen zodat het lichtig oogt, uitzicht wordt geboden op de natuur rondom en de kunst met daglicht kan worden bekeken. Natuur, kunst en architectuur verenigd. Er zijn voldoende zalen voor selecties vanuit de vaste collectie, voor wisselende tentoonstellingen en er is een ruimte voor de heel erg grote en moeilijk verplaatsbare objecten zoals het werk van Turrell en Serra. De grote bibliotheek is gevuld met meer dan 40.000 titels, van antiquarische tot recente uitgaven. Hier staan ook 16 vitrines waar kunstenaarsboeken worden getoond, boeken niet over kunstenaars, maar gemaakt door kunstenaars.

Wij boekten voor u een rondleiding langs de hoogtepunten van de collectie. Wellicht langs gevestigde namen als Ai WeiWei, Damien Hirst, Yayoi Kusama, en onze eigen Robert Zandvliet, maar

wat er precies wordt getoond is ook voor ons een verrassing. De eerste solo expositie is van de Amerikaan Ellsworth Kelly, schilder en beeldhouwer, en wordt ingericht door gastcurator Rudi Fuchs.

De tuin bij het museum is een verhaal apart. Het park werd ooit ontworpen door tuinarchitect Zocher, later aangepast aan de bouw van het landgoed door landschapsarchitect Springer en wordt nu opnieuw aan een veranderde situatie aangepast door landschapsarchitect Piet Oudolf, internationaal zeer bekend. Hij ontwierp een rand van bloemen en grassen tussen het nieuwe gebouw en de bosrand, in totaal 1700 m².

Na de rondleiding, die om half twaalf begint en een uur duurt, gaan wij lunchen in het restaurant van het museum, op landgoed Voorlinden, in 1912 gebouwd door de Engelse architect Johnston in opdracht van de eigenaar van destijds, jonkheer Loudon. Het huis is een exacte kopie van het huis waar zijn Engelse vrouw opgroeide.

Internationale kunstenars-kolonie Rijsoord

(1888 -1914)

Lezing, Dordrechts Museum
Woensdag 7 december
Aanvang 20 uur, Deelname € 5,-

Na de lunch staat het u vrij om met uw ticket terug te keren naar het museum om er op uw gemak nog eens rond te kijken. Wij hebben tenslotte dan alleen nog de highlights gezien. Hopelijk is het weer goed genoeg om ook in de tuinen rond te dwalen. In afwijking van het programma van eerdere excursies bezoeken wij op deze dag slechts één locatie, zodat u rustig de tijd hebt alles goed te bekijken en in u op te nemen. Ook regelden wij geen gezamenlijk afsluitend drankje, wij nemen aan dat u zelf wilt bepalen of en wanneer u even wilt neerstrijken voor een vloeibaar opkikkertje; mochten wij dit allemaal op hetzelfde tijdstip doen, des te beter! Dan kunnen we gezellig napraten. De bus zal weer klaar staan op de parkeerplaats om ons naar Dordrecht terug te brengen.

De prijs van de excursie is hoger dan u van ons gewend bent vanwege de hogere transportkosten. Ook de toegangsprijs speelt een rol. De museumjaarkaart is helaas niet geldig. Inclusief toegang, rondleiding, 'koffie met' en lunch bedragen de kosten € 59,-. Aanmelding via de site. Uw aanmelding is geldig na overboeking van het genoemde bedrag op rekening NL 16 INGB 000 33 95 8 95 tnv de Vereniging Dordrechts Museum onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer en de activiteit.

Bij veel belangstelling organiseren wij een **tweede excursie** op vrijdag 4 november.

Op 7 december om 20.00 uur houdt Alexandra Gaba-van Dongen, curator pre-industrial design van Museum Boymans van Beuningen en Wereldmuseum te Rotterdam een lezing met powerpoint presentatie over de kunstenaarskolonie Rijsoord.

De historie van de vele internationale kunstenaars die in de 2de helft van de 19de eeuw tot ca. 1920 Dordrecht bezochten, is bekend. Ook het dorp Rijsoord heeft als kunstenaarskolonie een bijzondere geschiedenis van 1888 tot 1914. Het kleine dorp, gelegen in de Zwijndrechtse Waard, was gemakkelijk vooral vanuit Dordrecht via de Dordtse Straatweg te bereiken. De bevolking was voornamelijk werkzaam in de landbouw en de vlasverwerking.

Rijsoord kwam bij de kunstenaars uit Amerika, Canada, Nieuw-Zeeland en Europa in beeld via de Academie Julian in Parijs. Een van de docenten daar was de in Amerika beroemd geworden kunstenaar John H. Vanderpoel. Zijn ouders zijn in Rijsoord geboren. Ook kunstdocenten uit andere landen kwamen met hun studenten voor een 'Summer Academie'. De kunstenaars verbleven in Hotel Warendorp en Pension Noorlander. In de zomer, als de kunstacademies waren gesloten, kon men heerlijk buiten schilderen in het prachtige landelijke Rijsoord met een bevolking in traditionele klederdracht. Ze gingen er lopend op uit of met de fiets en werden door dorpeelingen naar prachtige plekjes geroeid op de rivier De Waal. 's Avonds werden de werken besproken op de zolder in het atelier van Hotel Warendorp. Schilderijen met Rijsoordse taferelen vonden wereldwijd hun weg. Bekend is dat

sommige werken tentoongesteld werden in Parijs en New York.

Eén van de schilderessen, de Amerikaanse Wilhelmina Douglas Hawley (1860-1958), is met een Rijsoordenaar getrouwd en heeft bijna 60 jaar in Rijsoord gewoond. Over haar geschiedenis is door achterkleindochter Alexandra Gaba-van Dongen (kunsthistorica) een boek geschreven 'Dromen van Rijsoord'. Een kleine werkgroep waarvan behalve Alexandra Gaba-van Dongen ook Erica Van Dooremalen uit Dor-

recht en Jan Plaisier uit Rijsoord deel uitmaken, wil de geschiedenis van het schildersdorp boven water halen en op de een of andere manier een 'vaste' plaats geven. Er is al een schat aan informatie gevonden.

Wij nodigen u van harte uit deze lezing bij te wonen op 7 december. De zaal is open vanaf 19.45 uur. Uiteraard kunt u voorafgaand aan de lezing dineren bij Art & Dining. Na afloop kunnen we onder het genot van een drankje de avond op passende wijze afsluiten.

U kunt u via de site aanmelden en uw bijdrage van 5 euro storten op rekening NL 16 INGB 0003395896 t.n.v. Vereniging Dordrechts Museum. Vergeet u niet uw lidnummer en 'Rijsoord' te vermelden.

Beeldenstroom – Woordenstorm.

Met 'mijlpalen op weg naar 2020' wil Dordrecht de culturele samenwerking in de stad stimuleren en bijdragen aan de profilering van Dordrecht. De aanleiding is steeds een landelijk historisch thema dat met Dordrecht verbonden is.

De Beeldenstorm is een symbool voor de grote cultuurverandering die de Reformatie in Europa teweeg bracht, inclusief een belangrijke invloed op de beeld- en woordcultuur. De beeldenstorm is inhoudelijk nauw verbonden met de Reformatie en met de Synode, dat verklaart ook dat Dordrecht het thema heeft opgepakt. Bekend is dat er in 1566 in Dordrecht zelf geen beelden zijn gesneuveld, maar dat dat pas een paar jaar later gebeurde. Maar landelijk was 1566 hét jaar van de Beeldenstorm. De beeldenstorm is de historische aanleiding om een ruim twee maanden durend festival in Dordrecht en de Drechtsteden te organiseren rondom beeld- en woordcultuur, met als één van de nadrukkelijke speerpunten daar ook jongeren bij te betrekken. De stad gaf deze mijlpaal de titel: Beeldenstroom – Woordenstorm.

Het thema Beeldenstroom – Woordenstorm inspireerde tal van Dordtenaren: meer dan 40 originele initiatieven werden ingezonden, waarvan 22 gehonoreerd werden met een financiële bijdrage van de stad. Het resultaat daarvan is onder de titel Beeldenstroom - Woordenstorm na de zomervakantie te

zien in de (binnen)stad. Een aantal leden van VDM is bij een van de activiteiten betrokken.

De activiteit 'SpreekTijd' vindt plaats onder de bomen van het Dordrechts museum en betreft een reeks vertelavonden in september waarin een ode wordt gebracht aan het woord, georganiseerd door stichting Urban Explorers en het Dordrechts Museum. Denk aan de vertellingen van Duizend-en-een-nacht en eeuwenoude volksverhalen en -mythen. Voor iedere avond 'SpreekTijd' wordt een begenadigd verteller uitgenodigd die op een bevolgen manier het publiek meevoert in een verhaal, geworteld in een (eeuwenoude) culturele traditie.

Op vrijdagavond 9 september 21.30 geeft 'SpreekTijd' het woord aan Willem de Ridder. Als meestertverteller van oeroude sprookjes, radio-safari's, tover-, en levensverhalen mag hij natuurlijk niet ontbreken. Als iemand zijn luisteraars op eigenzinnige, humorvolle en onverwachte wijze meeneemt, is het wel De Ridder.

VDM-ers en vrienden zijn van harte welkom. De tuin is open vanaf 21.00 uur. Entree bedraagt 5 euro. Kaarten zijn vooraf verkrijgbaar aan de kassa van het Dordrechts museum of via www.dordrechtviert.nl

Ook leuk voor de (klein)kinderen: Iconoclash straatkunstproject en Insula Art Stream met een speurtocht door de Voorstraat.

Kijk voor het programma en de locaties op website van Dordrechtviert.nl en volg het proces op Facebook 'Beeldenstroom – Woordenstorm'.

VDM

Agenda

175
jaar 2017

woensdag 7 september 20.00 u:

Bijzondere Ontmoeting Schouman behangsel

Activiteiten:

vrijdag 23 september 15.00 u:

'Feesten voor de Vrijheid': lezing in het Hof van Nederland

woensdag 26 oktober 09.30 u:

(reservedatum vrijdag 4 november),
Excursie museum Voorlinden

vrijdag 18 november 14.00 u:

workshop edelsmeden n.a.v
'Het Oudste Goud van de Wereld'

woensdag 7 december 20.00 u:

Lezing schildersdorp Rijsoord

Activiteiten Dordrechts Museum

Naast de activiteiten van VDM biedt ook het museum activiteiten aan: themawandelingen door de stad, die aansluiten bij wat je tegenkomt in het museum zoals: 'Water en Welvaart', 'Geloven in Dordrecht' en 'Dordrecht en Oranje'.

Het museum organiseert een *Glass Fever* combinatietour op 9 september, en een muzikale afsluiting van de expositie *Glass Fever* op 25 september.

Nadere informatie:

www.dordrechtsmuseum.nl